

Vimmerby
kommun

Riktlinje för bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen inom socialförvaltningens socialpsykiatri

Riktlinjerna är fastställda av socialnämnden 2021-02-11, § 9

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
INLEDNING	4
FÖRUTSÄTTNINGAR	4
DEFINITION AV PSYKISK FUNKTIONSNEDSÄTTNING	4
MÅLGRUPP	4
INFORMATIONSSKYLDIGHET	4
HANDLÄGGNING BOENDESTÖD/DAGVERKSAMHET	4
DELAKTIGHET	5
VEM FATTAR BESLUT	5
KOSTNAD	5
BARNPERSPEKTIV	5
BOENDESTÖD.....	6
VAD KRÄVS FÖR ATT BEVILJAS BOENDESTÖD	6
BOENDESTÖD SOM INSATS.....	6
DAGVERKSAMHET	7
VAD KRÄVS FÖR ATT BEVILJAS DAGVERKSAMHET	7
DAGVERKSAMHET SOM INSATS	7

Inledning

Socialtjänstens rättighet till bistånd för sin livsföring i övrigt omfattar alla de olika behov som en person kan ha för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Detta är riktlinjer för vad socialnämnden bedömer som skälig levnadsnivå i Vimmerby kommun.

Förutsättningar

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Rätten till bistånd regleras i 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL).

Definition av psykisk funktionsnedsättning

”En person har ett psykiskt funktionshinder om han eller hon har väsentliga svårigheter med att utföra aktiviteter på viktiga livsområden och dessa begränsningar har funnits eller förväntas bestå under en längre tid. Svårigheterna skall vara en konsekvens av psykisk funktionsnedsättning”.
(psykiatrisamordningens definition SoU 2006:5)

4 kapitlet 1 § SoL.

”Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv”.

Målgrupp

Målgruppen är personer mellan 18 och 65 år med psykiska funktionsnedsättningar, som har en diagnos och/eller dokumenterad psykisk ohälsa.

Informationsskyldighet

I samband med utredning ska handläggare informera om utbudet av övriga relevanta samhällstjänster som till exempel hemtjänst, träffpunkter och mötesplatser.

Kommunen har informationsskyldighet även till personer som har behov av insatser, men som inte är motiverade att ta emot stöd.

Handläggning boendestöd/dagverksamhet

Varje insats ska bedömas individuellt. Handläggningen ska präglas av ett brett perspektiv på personen och dennes situation (helhetssyn). Frivillighet och självbestämmande ska vara ledord vid handläggning av varje enskilt ärende.

- Personen ska ha förmåga och själv vara delaktiga i insatsen för att få stöd från socialpsykiatrin, ska därför denna förmåga utredas.

- I utredningen ska det även framgå vad personen behöver stöd och hjälp med. Det ska finnas en tydlig beskrivning av vilka insatser som personen är i behov av utifrån de olika områdena som beskrivs under respektive verksamhet.
- Det ska i utredningen framgå att personen inte själv eller på annat sätt kan tillgodose sina behov.
- I utredningen ska det finnas ett tydligt mål med insatsen. Insatsen ska utformas så att den stödjer personen till ett så självständigt liv som möjligt.
- Insatser ska tidsbegränsas, följas upp regelbundet och ny målsättning ska göras om det finns behov av detta.
- Personen beviljas insats utifrån sitt individuella behov och kommer därefter överens med utföraren om innehåll i insatsen samt hur och när insatsen ska utföras. Dessa uppgifter ska framgå i personens genomförandeplan.
- När det beskrivna målet är uppnått avslutas insatsen. Insatsen avslutas även om personen inte aktivt deltar i insatsen/aktiviteten eller när personen avsäger sig biståndet.

Delaktighet

Medarbetare ska stötta och utföra insatser *tillsammans* med personen efter dennes förmåga. Personens egna styrkor, kunskaper, förmågor och resurser ska tillvaratas. Personens delaktighet är en förutsättning för boendestöd och dagverksamhet.

Vem fattar beslut

Socialnämnden har i sin delegationsordning gett uppdrag till sitt myndighetsutskott och till olika tjänstepersoner att på nämndens vägnar fatta beslut.

Kostnad

Insatserna boendestöd och dagverksamhet inom socialpsykiatri är avgiftsfri. Deltagarna på dagverksamheten betalar för eventuell lunch enligt gällande avgiftstaxa.

Barnperspektiv

Insatsen påverkar inte personens föräldransvar av underåriga barn och omfattar inte stöd i föräldrarollen. Vid behov av stöd utifrån föräldraskap eller barns behov ska medarbetare stötta och vägleda personen till andra insatser. Vid oro kring barnet har medarbetare anmälningsplikt enligt socialtjänstlagen.

Boendestöd

Insatsen boendestöd innebär ett socialt och pedagogiskt stöd i hem- och närmiljö. Insatsen ska förebygga och minska följderna av funktionsnedsättningen för att möjliggöra för den enskilde att bo kvar i sin hemmiljö.

Vad krävs för att beviljas boendestöd

Personen som beviljas boendestöd ska ha väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter inom olika livsområden. Boendestöd beviljas endast när behovet inte kan tillgodoses på något annat sätt.

Om insatsen startar innan personen fyllt 65 år kan den fortsätta om behov finns och behovet inte kan tillgodoses av andra insatser. Om personen på grund av sitt åldrande bäst kan få sina behov tillgodosedda genom annan insats, som hemtjänst kan personen ansöka om detta.

Medarbetarna ska stötta personen i övergången mellan olika insatser.

Boendestöd som insats

Boendestödet består av tre delar som tillsammans bildar en helhet. Innehållet i boendestödet kan variera över tid utifrån personens förändrade behov. Under en period kan personen till exempel ha alla tre delarna och under en annan period en eller två delar. Vilka delar som är aktuella ska framgå i utredning, beslut och personens genomförandeplan.

Boendestödet arbetar inte med någon form av terapeutisk behandling.

Praktiskt stöd i hem och närmiljö

- Motiverande stöd till personlig omvårdnad.
- Motiverande och praktiskt stöd med hushållssysslor som städ, tvätt och matlagning.
- Motiverande och praktiskt stöd med inköp av mat, kläder, hygienartiklar etc.

Pedagogiskt stöd i hem och närmiljö

- Stöd att strukturera och organisera hemmet genom scheman och checklistor samt stöd att prioritera.
- Vägleda och motivera till annat samhällsstöd och stöd i kontakter med till exempel myndigheter och vårdinrättningar.
- Samtalsstöd till att klara vardagen.

Socialt stöd i hem och närmiljö

- Stöd utifrån personens intresse prova och delta i fritids- och kulturaktiviteter.
- Stöd med sociala kontakter samt bygga upp och få ett positivt nätverk inom och utanför familjen.
- Arbeta för att bryta isolering.
- Upprätthålla ett psykiskt stabilt mående genom att stötta, motivera och uppmuntra.

- Stöd och motivation till sysselsättning utanför hemmet, om inte personen har detta stöd genom annan insats. Med sysselsättning menas till exempel dagverksamhet, praktik, anställning och/eller studier.

Dagverksamhet

Insatsen syftar till att ge personer med psykisk funktionsnedsättning en meningsfull sysselsättning utanför det egna hemmet, bidra till personlig utveckling, stimulans, gemenskap samt främja delaktighet i samhället och bryta isolering.

Dagverksamhetens övergripande mål är att utveckla en persons förutsättningar till att nå ett självständigt liv med målsättning att nå en praktik eller ett arbete. Dagverksamheten ska inte uppfattas som en anställningsform då det inte är en fråga om ett avlönat arbete.

Vad krävs för att beviljas dagverksamhet

Personen ska sakna sysselsättning och behovet ska inte kunna tillgodoses på annat sätt. Om insatsen startar innan personen fyllt 65 år kan den fortsätta om behov finns och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Fortsatt behov ska alltid utredas. Grunden är att dagverksamheten ska övergå till andra åldersadekvata och anpassade aktiviteter till exempel öppen dagverksamhet för äldre.

Dagverksamhet som insats

Dagverksamheten består olika delar som tillsammans bildar en helhet. Innehållet kan variera över tid utifrån personens förändrade behov.

Dagverksamhet innebär dels att personen ingår i en social gemenskap och ges möjlighet att utveckla sin sociala kompetens. Den innebär också en struktur i vardagen.

Dagverksamheten ska vara individanpassad och ha en tydlig målsättning, denna ska framgå i en genomförandeplan.

Här ges exempel på vad insatsen kan innebära:

Arbetsinriktade insatser

Stöd mot praktik, arbete eller studier. Stödet kan ges genom att medarbetare initialt följer personen till och från praktiken/arbetet/skolan.

Hälsofrämjande aktiviteter

Fysisk hälsa har enligt evidensbaserad forskning en god påverkan även på den psykiska hälsan.

- Fysiska aktiviteter som till exempel promenader, cykling eller träning.
- Matlagning, kost och näringslära.

Praktisk sysselsättning

Praktisk sysselsättning kan till exempel vara att röja vandringsled, hantverk, slöjdarbete eller andra olika skapande aktiviteter. Aktiviteterna kan ske antingen enskilt eller i grupp.

Social samverkan

Dagverksamheten ger möjligheter till att utveckla sociala färdigheter som att fungera i grupp och visa hänsyn till andra.